

Handwritten signature and date: 26/6

TER ONDERTEKENING

Aan: SOE

*Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

*Deze nota bevat naast de naam en contactgegevens van de medewerker ook andere informatie die niet openbaar gemaakt kan worden? **Nee**

**Onderwijsprestaties en
Voortgezet Onderwijs**

Datum
8 juni 2026

Referentie
64381352

Bijlagen

nota

NtO nnav Eerste Kamer wetsvoorstel
onderwijshuisvesting

Extern OCW afgestemd
MinBZK, IvHO

Aanleiding

De vaste commissie van OCW van de Eerste Kamer heeft op 2 juni 2026 een verslag uitgebracht over het Wetsvoorstel planmatige aanpak onderwijshuisvesting. Dit verslag bevat vragen en opmerkingen van de fracties van GroenLinks-PvdA, BBB, D66, CDA en ChristenUnie. De vragen worden in de bijgevoegde nota n.a.v. het verslag (hierna: de nota) beantwoord. De deadline om deze vragen te beantwoorden is 30 juni 2026.

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent met de beantwoording, vraag ik u te ondertekenen:

- 1) De nota naar aanleiding van het verslag, en
- 2) De aanbiedingsbrief aan de voorzitter van de Eerste Kamer.

Kernpunten

- Met dit wetsvoorstel wordt de aanpak van onderwijshuisvesting door gemeenten en schoolbesturen verbeterd door de verantwoordelijkheden van deze partijen te verduidelijken en samenwerking te stimuleren. Daartoe wordt het opstellen van een integraal huisvestingsplan (IHP) voor gemeenten en een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor schoolbesturen verplicht. Daarnaast wordt het begrip 'renovatie' in de wet verankerd als een voorziening die aan te vragen is bij gemeenten. Tot slot worden de bestedingsmogelijkheden in het primair onderwijs versoepeld, waardoor schoolbesturen een overschot van de bekostiging in huisvesting kunnen investeren. Dit laatste is nu al mogelijk in het voortgezet onderwijs.
- Het verslag telt 35 vragen. De meeste vragen gaan over de verruiming van de investeringsmogelijkheden, de wetenschapstoets en de toename van werkdruk en de compensatie van gemeenten. Ook zijn er meerdere vragen gesteld over de evaluatie en monitoring bij het wetsvoorstel, schoolgebouwen en de relatie tot het IBO en de langetermijnpoging voor onderwijshuisvesting.
- De beantwoording is waar nodig afgestemd met de Inspectie van het Onderwijs en met BZK.

Toelichting

Uit het verslag kunnen de volgende aandachtspunten van de Eerste Kamerleden worden gehaald aangaande het wetsvoorstel.

Verruiming van de investeringsmogelijkheden PO

- Er worden door verschillende fracties vragen gesteld over de verruiming van de investeringsmogelijkheden. Deze vragen gaan over de verwachting die de regering heeft van deze maatregel ten aanzien van ongelijkheid tussen scholen en investeringen in de onderwijskwaliteit.
- In de beantwoording staat dat er de mechanismen rondom verantwoording en toezicht zijn waarmee beoordeeld wordt of een uitgave rechtmatig en doelmatig is. Schoolbesturen zijn vrij hun bekostiging te besteden naar eigen inzicht, maar moeten daarbij wel zorgen voor voldoende onderwijskwaliteit. De medezeggenschapsraad, de raad van toezicht en de Inspectie van het Onderwijs zien hierop toe.

Wetenschapstoets

- De vaste commissie van OCW van de Tweede Kamer heeft een wetenschapstoets laten uitvoeren. De uitkomsten van de toets zijn kritisch, maar de kritiekpunten zijn goed te weerleggen. In de nota naar aanleiding van het verslag van de Tweede Kamer heeft de regering een uitgebreide reflectie gegeven op de kritiek uit de wetenschapstoets.
- In het verslag van de Eerste Kamer wordt opnieuw om een reflectie hierop gevraagd. De BBB vraagt om een reflectie op de gehele wetenschapstoets. In de nota geven we daarom een samenvatting van de eerdere reflectie en verwijzen we naar de nota aan de Tweede Kamer. GL-PvdA en ChristenUnie stellen vragen over specifieke thema's uit de wetenschapstoets, die ook als zodanig worden beantwoord. ✓

geheel over
en/of
Tke nota als bijlage
meesturen

Toename van werkdruk voor gemeenten en compensatie hiervan

- Er worden vragen gesteld over de vergroting van de werkdruk voor gemeenten en de compensatie die gemeenten daarvoor ontvangen.
- Hier wordt geantwoord dat het wetsvoorstel voor gemeenten een taakverzwaring betreft ten opzichte van hun huidige verantwoordelijkheden en dat gemeenten hiervoor financieel worden gecompenseerd. Daarnaast wordt de ondersteuning vanuit het Programma Onderwijshuisvesting benoemd.

Evaluatie en monitoring

- Er worden verschillende vragen gesteld over de evaluatie van de wet en monitoring van de gebouwenvoorraad.
- Hier wordt geantwoord dat monitoring vorm wordt gegeven binnen het Programma Onderwijshuisvesting en dat de wet geëvalueerd zal worden na vijf jaar, waarna er bijgestuurd kan worden.

IBO en langetermijnpoging

- Er worden verschillende vragen gesteld over de relatie tussen het wetsvoorstel en het Interdepartementaal beleidsonderzoek onderwijshuisvesting (IBO) 'een vak apart'. Daarnaast worden vragen

Datum
8 juni 2026

gesteld over de relatie tussen het wetsvoorstel en de langetermijnpogave onderwijshuisvesting.

- Het IBO doet een aantal aanbevelingen t.a.v. het wetsvoorstel. Deze aanbevelingen zijn niet heel concreet. D66 vraagt op welke manier deze aanbevelingen een plek hebben gekregen in het wetsvoorstel. Dit wordt in de beantwoording toegelicht.
- Daarnaast wordt in de beantwoording van verschillende vragen toegelicht hoe de uitvoering van de vier verschillende pakketten uit het IBO zich tot elkaar verhouden en welke rol het wetsvoorstel, het POHV en het IPOHV daarin spelen.

Planning

De nota wordt naar verwachting nog behandeld voor het zomerreces in een procedurevergadering van de vaste commissie van OCW. Indien het wetsvoorstel door de commissie wordt aangemeld voor agendering voor plenaire behandeling dan ligt het in de rede dat de behandeling tijdig na het zomerreces plaatsvindt. De inwerkingtreding van het wetsvoorstel zal dan naar alle waarschijnlijkheid 1 januari 2027 worden.

Financiële gevolgen

Voor de uitvoering van de wet geeft OCW financiële compensatie aan gemeenten van circa 850.000 per jaar. Hiervoor is structurele dekking op artikel 3 onder het instrument overige subsidies. Deze middelen komen uit de Programmatische Aanpak Onderwijshuisvesting. OCW verstrekt de middelen aan de gemeenten via het Gemeentefonds van BZK.